

YOSHLARNI TARBIYALASHDA HARBIY XIZMATCHILARNING TUTGAN O'RNI

Ochilov To'ra Yoqubovich

*O'zbekiston Respublikasi harbiy xavfsizlik va mudofaa universiteti
serjantlar tayyorlash oliy maktabi moddiy texnik ta'minot sikli
o'qituvchisi, podpolkovnik*

Annotasiya: mazkur maqolada yoshlarni vatanparvarlik ruhida tarbiyalashda harbiy xizmatchilarning tutgan o'ri, ularning ijtimoiy va ma'naviy ta'siri hamda yosh avlodni barkamol etib shakllantirishdagi ahamiyati keng yoritilgan. Shuningdek, harbiy xizmatchilar ishtirokidagi tarbiyaviy ishlar, ularning yoshlar ongiga ko'rsatadigan ta'siri, zamonaviy tarbiya tizimidagi o'ri tahlil qilingan. Maqolada yoshlar tarbiyasida harbiy-vatanparvarlik yo'nalishining dolzarbligi va istiqbollari asoslab berilgan.

Kalit so'zlar: yoshlar tarbiyasi, harbiy xizmatchilar, vatanparvarlik, ma'naviy-axloqiy tarbiya.

Bugungi kunda globallashuv jarayonlari, axborot oqimining keskin ortib borishi va turli mafkuraviy ta'sirlar kuchayib borayotgan bir davrda yoshlarni to'g'ri yo'naltirish, ularni ma'naviy barkamol qilib tarbiyalash dolzarb masalaga aylangan. Ayniqsa, yosh avlodni vatanparvarlik ruhida tarbiyalash davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biri hisoblanadi.

Yoshlarni tarbiyalash jarayonida oila, ta'lim muassasalari bilan bir qatorda harbiy xizmatchilar ham muhim o'rin egallaydi. Harbiy xizmatchilar jamiyatda intizom, qat'iyat, jasorat va fidoyilik timsoli sifatida yoshlar uchun o'ziga xos namuna bo'lib xizmat qiladi.

Harbiy xizmatchilarning tarbiyaviy ahamiyati

Harbiy xizmatchilar yoshlar ongida Vatanga sadoqat, milliy g'urur va mas'uliyat hissini shakllantirishda muhim rol o'ynaydi. Ularning kundalik faoliyati, xizmat jarayonidagi tartib-intizomi yoshlar uchun ibrat maktabidir.

Harbiy xizmatchilar:

qat'iy intizomni namoyon etadi;

og'ir sharoitlarda ham vazifani bajaradi;

jamoalar bilan ishlash ko'nikmasiga ega;

Vatan manfaatlarini shaxsiy manfaatlardan ustun qo'yadi.

Bu fazilatlar yoshlar ongiga bevosita va bilvosita ta'sir ko'rsatadi.

Vatanparvarlik tarbiyasida harbiylarning o'ri

Vatanparvarlik tarbiyasi yoshlar ma'naviy kamolotining asosiy yo'nalishlaridan biridir. Harbiy xizmatchilar ushbu yo'nalishda quyidagi

shakllarda faol ishtirok etadi:

ta'lim muassasalarida uchrashuvlar o'tkazish;
"Ochiq eshiklar kuni" tadbirlarini tashkil etish;
harbiy qismlarga ekskursiyalar uyushtirish;
harbiy-vatanparvarlik o'yinlari va musobaqalarda ishtirok etish.

Bunday tadbirlar orqali yoshlar armiyaning ahamiyatini chuqurroq anglaydi va o'zida Vatanga sadoqat tuyg'usini rivojlantiradi.

Yoshlarning ma'naviy-axloqiy tarbiyasida ta'siri

Harbiy xizmatchilar nafaqat jismoniy, balki ma'naviy-axloqiy tarbiyada ham muhim o'rin tutadi. Ular yoshlarni:

halollik,
jasorat,
sabr-toqat,
mas'uliyat,
o'z ustida ishlash kabi fazilatlarga o'rgatadi.

Harbiy muhitda shakllangan qadriyatlar yoshlar uchun hayotiy mezon bo'lib xizmat qiladi.

Jismoniy va ruhiy chiniqishda harbiylarning roli

Harbiy xizmatchilar ishtirokida tashkil etiladigan sport musobaqalari, dala mashg'ulotlari va harbiy o'yinlar yoshlarning jismoniy rivojlanishiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Bu esa yoshlarni sog'lom turmush tarziga yo'naltiradi.

Shuningdek, bunday mashg'ulotlar yoshlarning ruhiy barqarorligini oshiradi, ularni stressli vaziyatlarda to'g'ri qaror qabul qilishga o'rgatadi.

Zamonaviy sharoitda harbiy tarbiyaning dolzarbligi

Bugungi kunda yoshlar turli zararli g'oyalarga duch kelmoqda. Bunday sharoitda harbiy-vatanparvarlik tarbiyasi ularni mafkuraviy tahdidlardan himoya qilishda muhim vosita hisoblanadi.

Harbiy xizmatchilar:

yoshlarni yot g'oyalardan ogoh qiladi;
milliy qadriyatlarga hurmat ruhini shakllantiradi;
fuqarolik mas'uliyatini oshiradi.

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, harbiy xizmatchilar yoshlarni tarbiyalashda muhim ijtimoiy institut sifatida namoyon bo'ladi. Ular orqali yosh avlodda vatanparvarlik, intizom, jasorat va mas'uliyat kabi muhim fazilatlar shakllanadi.

Yoshlar tarbiyasida harbiy xizmatchilarning o'rnini yanada mustahkamlash, ularning ishtirokini kengaytirish bugungi kunning dolzarb vazifalaridan biridir. Shu bois ta'lim muassasalari va harbiy tuzilmalar o'rtasidagi hamkorlikni kuchaytirish muhim ahamiyat kasb etadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. O‘zbekiston Respublikasi Qurolli Kuchlari umumharbiy nizomlari. – Toshkent, 2022.
2. Pedagogika nazariyasi va tarixi. – Toshkent: O‘qituvchi, 2018.
3. Harbiy pedagogika va psixologiya asoslari. – Toshkent, 2020.
4. Zamonaviy pedagogik texnologiyalar. – Toshkent, 2019.